

et juridisk Synspunkt set og fra et militært, saa det falder noget vanskeligt for en Lægmand at tage Ordet. Naar jeg ikke desto mindre gør dette, er det, fordi jeg har den Opfattelse, at dette Forslag ikke alene reelt set vil have sin overordentlig store Betydning for Krigsmagten, idet den enkelte anklagede vil føle sig betrygget ved de Foranstaltninger, den højtærede Forsvarsminister har foreslaaet i dette Forslag, men at det ogsaa vil række noget videre, og det har efter min Opfattelse lige saa stor Betydning. Jeg opfatter nemlig dette Forslag som tillige pegende i Retning af en nærmere Forbindelse mellem det almindelige borgerlige Liv og Militærvæsenet, idet det forsøger at skabe ensartede Retsregler for det borgerlige Samfund og for Militærvæsenet.

Den ærede Ordfører for Flertallet (Sveistrup) begyndte sine Udtalelser med at sige, at det ved ethvert Spørgsmaals Gennemførelse gjaldt om at gøre sig saa nogenlunde klart, hvad der kunde gennemføres, og ikke stille større Fordringer, end man havde rimelig Udsigt til at kunne gennemføre. Det er en Opfattelse, som ogsaa er min og har været det alle Dage, og jeg hilser denne Udtalelse fra den ærede Ordfører med Glæde. Jeg tror ogsaa, at den højtærede Forsvarsminister har været i høj Grad heldig med sin Affattelse af dette Forslag, idet det efter min Mening kun tager Sigte paa Gennemførelse af, hvad der er al god og rimelig Udsigt til at kunne gennemføre.

De Udtalelser, der faldt i Forgaars fra de forskellige Sider, vare jo i en vis Forstand forskellige, men de mandede dog al ligevel ud i det samme, nemlig en Anerkendelse af Forslaget, som det foreligger; og selv den ret indgaaende og stærke Kritik, der kom fra det ærede Medlem for Højrup (Deuntzer), resulterede dog sluttelig i, at selv om det ikke lod sig gøre at afhjælpe de Mangler, han havde paa-peget, var han dog — saaledes forstod jeg det ærede Medlem, og det maa man ogsaa læse ud af hans Udtalelser — villig til at tage Forslaget, som det foreligger. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), der betragter ethvert Spørgsmaal som et for sig meget delikat Spørgsmaal, udtalte sig ikke nærmere om, hvorvidt han sluttelig kunde gaa med til Forslagets Gennemførelse, hvilket jo ganske svarer til det ærede Medlems Stilling til den Slags Spørgsmaal overhovedet. Det synes dog, som om der fra alle Grubers Side er et virkeligt Ønske om at give Mi-

litærvæsenet den Haandsrækning, som det er at stille det saa vidt muligt under lige Retsregler med det almindelige borgerlige Samfund.

Jeg føler mig ganske vist heller ikke fuldt tilfreds; og skulde man sige, hvad man ansaa for Idealet, vilde jo dette her ingenlunde forslaa. Jeg skal dog ikke komme ind paa alt, hvad jeg kunde ønske gennemført, men jeg skal blot nævne en enkelt Ting, nemlig Appellinstansen, Overkretsrettens Sammensætning. Den almindelige Krigsret er jo en udpræget militær Domstol, og med al Respekt for den Samvittighedsfuldhed, de militære Dommere udvise, er det nu en Gang ikke nogen sagkyndig juridisk Domstol. Man har ikke den størst mulige Sikkerhed for, at det Resultat, en saadan Krigsret kommer til, i alle Maader staar Maal med Loven. Dens Medlemmer ere jo en Gang ikke lovkyndige og kunne ikke være det. Naar man nu indfører en Appellinstans i visse Sager, kunde jeg ønske, at det juridiske Element var aldeles overvejende i denne. Jeg vilde ogsaa ønske, at den i saa høj Grad som muligt blev en civil Ret. Det er jo altid sin egen Sag, naar en militær Overinstans skal kuldkastrer den Dom, som en militær Underdomstol er kommen til. Sligt har ikke saa megen Betydning i det civile Liv som i Militærvæsenet, fordi Kammeratskabshensynet der er ganske anderledes udviklet end i det almindelige borgerlige Liv. Det vilde derfor være langt mere betryggende for den anklagede, om der sad en civil Ret som Overinstans. Hvorvidt det lader sig gennemføre, skal jeg ikke udtale mig om. Men jeg vilde meget indtrængende anmode den højtærede Forsvarsminister, som jo i dette Spørgsmaal, som overhovedet i alle Spørgsmaal, betyder saa overordentlig meget her i dette Ting, om at ville tage sig af denne Sag og, om det er muligt, tage Hensyn til mine Udtalelser, ligesom jeg ogsaa vil henstille dette til Overvejelse for det Udvalg, som jeg tænker Sagen vil blive henvist til.

Jeg sagde før, at i denne Sag var det Hensyn det afgørende for mig, at der bliver bragt Forbindelseslinier til Veje for en nærmere Samvirken mellem det almindelige borgerlige Liv og Militærvæsenet. Det er for mig en mærkelig Ting, og det antager jeg, det er for adskillige flere, at se, at medens det borgerlige Livs Former og Forhold under den fri Forfatning skifte næsten fra Dag til Dag, ere Forholdene under Militærvæsenet til Dels de samme som for 200 Aar siden. Denne Tilstand